

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 1337/2008**z dnia 16 grudnia 2008 r.****ustanawiające instrument umożliwiający szybkie reagowanie na gwałtowny wzrost cen żywności w krajach rozwijających się**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności jego art. 179 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Ze względu na wahania cen żywności w dramatycznej sytuacji znalazło się wiele krajów rozwijających się i ich ludność. Ten kryzys żywnościowy, któremu towarzyszą kryzys finansowy i energetyczny, oraz pogarszanie się warunków środowiskowych sprawia, że kolejnym setkom milionów ludzi grozi skrajne ubóstwo, głód i niedożywienie, stąd konieczna jest większa solidarność z tymi społecznościami. Wszystkie dane dotyczące kondycji rynków żywnościowych wskazują na to, że skrajne wahania cen żywności mogą występować również w najbliższych latach.
- (2) Jako uzupełnienie istniejących obecnie instrumentów polityki rozwojowej Unii Europejskiej, na mocy niniejszego rozporządzenia powinien zatem zostać ustanowiony instrument finansowy umożliwiający szybkie reagowanie na kryzys wywołany zmiennymi cenami żywności w krajach rozwijających się.
- (3) Zgodnie z europejskim konsensusem w sprawie rozwoju ⁽²⁾ przyjętym przez Radę i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlament Europejski i Komisję w dniu 20 grudnia 2005 r., Wspólnota Europejska (zwana dalej „Wspólnotą”) będzie nadal pracowała na rzecz poprawy bezpieczeństwa żywnościowego na poziomie międzynarodowym, regionalnym i krajowym, a niniejsze rozporządzenie powinno przyczynić się do realizacji tego celu.
- (4) W dniu 22 maja 2008 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję w sprawie rosnących cen żywności w Unii Europejskiej i w krajach rozwijających się, w której wezwał Radę do zapewnienia spójności wszystkich strategii politycznych dotyczących żywności, na poziomie krajowym i międzynarodowym, mających służyć realizacji prawa do pożywienia.
- (5) Na posiedzeniu w dniu 20 czerwca 2008 r. Rada Europejska zdecydowanie potwierdziła swoje zobowiązanie do osiągnięcia zbiorowej wielkości oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA) w wymiarze 0,56 % dochodu narodowego brutto (DNB) do roku 2010 oraz 0,7 % DNB do roku 2015, zgodnie z zapisem w konkluzjach Rady z dnia 24 maja 2005 r., konkluzjach Rady Europejskiej z 16–17 czerwca 2005 r. oraz konsensusem europejskim w sprawie rozwoju.
- (6) Przyznając w swoich konkluzjach z dnia 20 czerwca 2008, że wysokie ceny żywności mają wpływ na najuboższe społeczeństwa na świecie i stanowią zagrożenie dla postępów w osiągnięciu wszystkich milenijnych celów rozwoju (MCR), Rada Europejska przyjęła plan działania UE w zakresie milenijnych celów rozwoju, w którym oświadcza, że UE jest zobowiązana — zgodnie z deklaracją konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), przyjętą przez Konferencję Wysokiego Szczebla FAO w sprawie Bezpieczeństwa Żywności na Świecie w dniu 5 czerwca 2008 r. („deklaracja Konferencji FAO”) — do promowania światowego partnerstwa w dziedzinie wyżywienia i rolnictwa oraz że pragnie odgrywać istotną rolę w wypełnianiu do 2010 r. braków w finansowaniu w dziedzinie rolnictwa, bezpieczeństwa zaopatrzenia w żywność i rozwoju obszarów wiejskich.
- (7) Rada Europejska stwierdziła również, że w tym celu Unia Europejska będzie wspierać bardziej skoordynowane i długofalowe działania międzynarodowe w odpowiedzi na obecny kryzys żywnościowy, w szczególności na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) oraz międzynarodowych instytucji finansowych, że przyjmuje z zadowoleniem ustanowienie przez Sekretarza Generalnego ONZ grupy zadaniowej wysokiego szczebla ds. światowego kryzysu bezpieczeństwa żywnościowego oraz jest zdecydowana wypełnić swoją rolę we wprowadzaniu w życie deklaracji Konferencji FAO. W tym względzie Grupa zadaniowa ONZ przyjęła kompleksowe ramy działania (CAF), a organizacje międzynarodowe i regionalne uruchomiły własne inicjatywy. Rada Europejska stwierdziła również, że Unia Europejska będzie wspierać

⁽¹⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 4 grudnia 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 16 grudnia 2008 r.

⁽²⁾ Wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie, Parlamentu Europejskiego i Komisji w sprawie polityki rozwojowej Unii Europejskiej: „Konsensus europejski” (Dz.U. C 46 z 24.2.2006, s. 1).

zdecydowane działania w zakresie podaży towarów rolnych w krajach rozwijających się, w szczególności przez zapewnianie niezbędnych zasobów finansowych na środki produkcji rolnej oraz pomocy w wykorzystywaniu instrumentów zarządzania ryzykiem rynkowym, że Unia Europejska wydatnie zwiększy swoje wsparcie dla publicznych i prywatnych inwestycji w rolnictwie, a w szerszym zakresie będzie zachęcać kraje rozwijające się do opracowywania lepszych polityk rolnych, tak by w szczególności wspierać bezpieczeństwo żywnościowe oraz wzmocnić integrację regionalną oraz że Unia Europejska uruchomi ponadto środki służące finansowaniu — poza pomocą żywnościową — sieci bezpieczeństwa wspierających ubogie i słabsze grupy społeczne.

(8) Do przeciwdziałania skutkom i przyczynom wysokich cen żywności potrzebne są bardzo duże środki finansowe i materialne. W działaniach powinna uczestniczyć cała wspólnota międzynarodowa, a Wspólnota dołożyła wszelkich starań, aby jej wkład był odpowiedni. Na posiedzeniu w dniu 20 czerwca 2008 r. Rada Europejska z zadowoleniem przyjęła wyrażony przez Komisję zamiar przedłożenia wniosku w sprawie nowego funduszu, z którego w granicach obecnych perspektyw finansowych miałyby być wspierane rolnictwo krajów rozwijających się.

(9) Strategia Komisji powinna polegać w szczególności na stworzeniu silnych zachęt do zwiększenia podaży przez rolników w krajach rozwijających się w perspektywie krótko- i średnioterminowej, a jednocześnie zmierzać do znacznego zmniejszenia negatywnych skutków wahań cen żywności w najbardziej ubogich krajach. Zwiększenie podaży jest także w interesie Wspólnoty, ponieważ zmniejszyłyby obecną presję na ceny produktów rolnych.

(10) Wspólnota dysponuje kilkoma instrumentami umożliwiającymi udzielanie pomocy rozwojowej w perspektywie długoterminowej, w szczególności rozporządzeniem (WE) nr 1905/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. ustanawiającym instrument finansowania współpracy na rzecz rozwoju⁽¹⁾ oraz Europejskim Funduszem Rozwoju, umożliwiającym udzielanie pomocy rozwojowej krajom Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) oraz krajom i terytorium zamorskim (zwanym dalej „EDF”), które zostały ostatnio zaprogramowane zgodnie ze średnio- i długookresowymi priorytetami rozwojowymi krajów kwalifikujących się. Przeprogramowanie tych instrumentów na szeroką skalę w celu zaradzenia skutkom kryzysu w perspektywie krótkoterminowej zagrażałoby równowadze i spójności pomiędzy istniejącymi strategiami współpracy z tymi krajami. Wspólnota ma także do

dyspozycji rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. dotyczące pomocy humanitarnej⁽²⁾, które umożliwia świadczenie pomocy nadzwyczajnej, oraz rozporządzenie (WE) nr 1717/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. ustanawiające instrument na rzecz stabilności⁽³⁾.

(11) Instrumenty te zostały już jednak uruchomione lub prze-programowane w 2008 r. tak, aby w jak największym stopniu przeciwdziałać negatywnym skutkom wahań cen żywności w krajach rozwijających się. W bardzo ograniczonym zakresie podobnie można byłoby postąpić w 2009 r., co jednak w dużej mierze nie wystarczyłoby na pokrycie potrzeb.

(12) Dlatego należy przyjąć odrębny instrument finansowy, uzupełniający istniejące zewnętrzne instrumenty finansowania, aby móc podejmować pilne i uzupełniające środki mające zaradzić skutkom obecnych wahań cen żywności w krajach rozwijających się.

(13) Pomocą udzielaną na podstawie niniejszego rozporządzenia należy zarządzać tak, aby zwiększyć podaż środków spożywczych dla społeczności lokalnych.

(14) Środki przyjęte w ramach niniejszego instrumentu finansowania powinny pomagać krajom rozwijającym się w zwiększeniu produkcji rolnej w następnych sezonach, w szybkim reagowaniu na pilne potrzeby tych krajów i ich ludności, oraz w podejmowaniu podstawowych działań niezbędnych do zapobieżenia w jak największym stopniu kolejnym kryzysom żywnościowym, jak również powinny przyczyniać się do łagodzenia skutków wahań cen żywności na świecie, z korzyścią dla osób najuboższych, rolników małorolnych, a także dla europejskich konsumentów i rolników.

(15) Z samego charakteru środków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu wynika, że niezbędne jest ustanowienie skutecznych, elastycznych, przejrzystych procedur decyzyjnych umożliwiających szybkie finansowanie tych działań i zakładających intensywną współpracę między wszystkimi instytucjami, których to dotyczy.

(16) Należy zapewnić spójność i ciągłość między środkami krótkoterminowymi, które mają na celu pomóc społecznościom bezpośrednio i najbardziej dotkniętym rosnącymi lub wahającymi się cenami żywności, oraz środkami bardziej ustrukturyzowanymi mającymi na celu zapobieżenie powtórnemu wystąpieniu obecnego kryzysu żywnościowego.

(1) Dz.U. L 378 z 27.12.2006, s. 41.

(2) Dz.U. L 163 z 2.7.1996, s. 1.

(3) Dz.U. L 327 z 24.11.2006, s. 1.

- (17) Konieczne jest zapewnienie ochrony interesów finansowych Wspólnoty zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich⁽¹⁾, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami⁽²⁾ oraz rozporządzeniem (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)⁽³⁾.
- (18) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na rozmiary niezbędnych działań, możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (19) Środki niezbędne do wykonania niniejszego rozporządzenia powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽⁴⁾.
- (20) Poszczególne instrumenty na rzecz rozwoju i niniejszy instrument finansowania są stosowane tak, aby zapewnić ciągłość współpracy, szczególnie w odniesieniu do przejścia od pomocy nadzwyczajnej do środków średnio- i długoterminowych. Niniejsze rozporządzenie powinno wchodzić w zakres długoterminowej strategii zwiększania bezpieczeństwa zaopatrzenia w żywność w krajach rozwijających się w oparciu o ich własne potrzeby i plany.
- (21) W celu zapewnienia skuteczności środków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu oraz ze względu na ich pilny charakter, powinno ono wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

1. Wspólnota finansuje środki mające na celu udzielenie szybkiej i bezpośredniej reakcji na wahania cen żywności w krajach rozwijających się, przede wszystkim w okresie pomiędzy udzieleniem pomocy nadzwyczajnej a nawiązaniem współpracy na rzecz rozwoju w perspektywie średnio- i długoterminowej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, przynoszą korzyści krajom rozwijającym się, rozumianym zgodnie z definicją Komitetu Pomocy Rozwojowej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD/DAC), oraz ich ludności, zgodnie z poniższymi przepisami.

Środki te przyjmowane są zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 13 ust. 2. Umożliwiają one sfinansowanie inicjatyw wspierających realizację celów w niniejszego rozporządzenia.

3. Zawsze kiedy będzie to wykonalne, programy działania wdrażane przez podmioty kwalifikujące się do finansowania na podstawie art. 4 ust. 1 sporządzane są w porozumieniu z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, a wdrażanie projektów finansowanych poprzez niniejszy instrument finansowania obejmuje takie organizacje.

4. Aby zoptymalizować użyteczność i skutki niniejszego rozporządzenia, środki należy skoncentrować na ograniczonej liście priorytetowych państw docelowych, określonych na podstawie zestawu kryteriów ustanowionych w załączniku, oraz w porozumieniu z innymi darczyńcami i partnerami rozwojowymi przez odpowiednią ocenę potrzeb, która zostanie udostępniona przez wyspecjalizowane i międzynarodowe organizacje, takie jak organizacje w ramach systemu ONZ, w porozumieniu z krajami partnerskimi.

5. Aby zapewnić spójność i skuteczność wspólnotowej pomocy w przypadkach, gdy program, który ma być realizowany ma charakter regionalny lub transgraniczny, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 13 ust. 2, może zostać podjęta decyzja o objęciu danym programem ludności innych krajów rozwijających się nienależących do tego regionu.

6. W przypadku gdy mają być wspierane środki wdrażane przez organizacje międzynarodowe, w tym organizacje regionalne, organizacje te są wybierane zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 13 ust. 2 oraz na podstawie ich wartości dodanej, ich względnych zalet oraz ich zdolności do szybkiego i skutecznego wdrażania programów będących reakcją na konkretne potrzeby docelowych krajów rozwijających się w związku z celami niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Cele i zasady

1. Głównymi celami pomocy i współpracy na podstawie niniejszego rozporządzenia są:

- a) pobudzanie pozytywnej reakcji w zakresie podaży żywności przez sektor rolnictwa w docelowych krajach i regionach;
- b) wsparcie działań umożliwiających szybkie i bezpośrednie złagodzenie negatywnych skutków, jakie dla społeczności lokalnych mają wahania cen żywności, zgodnie z ogólnymi celami dotyczącymi bezpieczeństwa zaopatrzenia w żywność, w tym zgodnie ze standardami ONZ w zakresie wymagań odżywczych;

c) wzmocnienie możliwości produkcyjnych i dobrego zarządzania w sektorze rolnictwa, aby zwiększyć zrównoważenie interwencji.

2. Przyjmuje się zróżnicowane podejście w zależności od kontekstu rozwojowego oraz wpływu wahań cen żywności, tak aby dostarczyć docelowym krajom lub regionom i ich ludności dobrze ukierunkowaną, dostosowaną do danych warunków i odpowiednią pomoc uwzględniającą ich własne potrzeby, strategie, priorytety i możliwość reakcji.

3. Środki, które uzyskują wsparcie na podstawie niniejszego rozporządzenia, są skoordynowane ze środkami, które uzyskują wsparcie na podstawie innych instrumentów, w tym na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1257/96, rozporządzenia (WE) nr 1905/2006 oraz rozporządzenia (WE) nr 1717/2006, a także umowy o partnerstwie AKP-WE⁽¹⁾, tak aby zapewnić ciągłość współpracy, w szczególności w odniesieniu do przechodzenia od działań interwencyjnych do działań średnio- i długoterminowych.

4. Komisja zapewnia, aby środki przyjęte na podstawie niniejszego rozporządzenia były spójne z ogólnymi ramami strategicznymi polityki Wspólnoty dla kwalifikujących się krajów lub krajów, których to dotyczy.

Artykuł 3

Wdrożenie

1. Wspólnotowa pomoc i współpraca wdrażane są poprzez szereg decyzji o finansowaniu środków wsparcia, o których mowa w art. 1 ust. 1, 2 i 3, przyjmowanych zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 13 ust. 2. Komisja przedstawia ogólny plan wykorzystania niniejszego instrumentu finansowego, w tym listę państw docelowych, o których mowa w art. 1 ust. 4, oraz podział środków między podmioty kwalifikowalne, o których mowa w art. 4 ust. 2, oraz przyjmuje go zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 13 ust. 2. Komitet, o którym mowa w art. 13 ust. 1, wydaje przed dniem 1 maja 2009 r. opinię na temat tego ogólnego planu.

2. Przy uwzględnieniu sytuacji w poszczególnych krajach, kwalifikujące się do realizacji środki wsparcia obejmują:

- a) środki mające na celu polepszenie dostępu do towarów i usług związanych z produkcją rolną, w tym nawozów i nasion, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnej infrastruktury i dostępności;
- b) środki sieci bezpieczeństwa zmierzające do podtrzymania lub poprawy zdolności do produkcji rolnej oraz służące zaspokojeniu podstawowych potrzeb żywnościowych najsłabszych grup społecznych, w tym dzieci;

⁽¹⁾ Umowa o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony i Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisana w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r. (Dz.U. L 317 z 15.12.2000, s. 3).

c) inne środki stosowane na niewielką skalę mające na celu zwiększenie produkcji w oparciu o potrzeby danego kraju: mikrokretydy, inwestycje, wyposażenie, infrastruktura i składowanie, a także kształcenie zawodowe i wsparcie dla grup zawodowych w sektorze rolnictwa.

3. Wdrożenie tych środków wsparcia jest zgodne z Deklaracją w sprawie skuteczności pomocy przyjętą przez Forum Wysokiego Szczebla w sprawie Efektywności Pomocy, które odbyło się w Paryżu w dniu 2 marca 2005 r. („deklaracja paryska w sprawie skuteczności pomocy”) oraz planem działania przyjętym przez Forum Wysokiego Szczebla w sprawie Efektywności Pomocy, które odbyło się w Akrze w dniu 4 września 2008 r. („plan działania z Akry”). Koncentruje się ono na małych i średnich gospodarstwach rodzinnych oraz uprawie roślin spożywczych, w szczególności na gospodarstwach prowadzonych przez kobiety oraz na ubogich społecznościach najbardziej dotkniętych kryzysem żywnościowym, unikając jednocześnie powodowania jakichkolwiek zakłóceń funkcjonowania lokalnych rynków i produkcji; środki produkcji rolnej i odpowiednie usługi nabywane są, w jak najszerszym zakresie, lokalnie.

4. Administracyjne środki wsparcia, które odpowiadają celom niniejszego rozporządzenia, mogą być finansowane najwyżej do wysokości pułapu wynoszącego 2 % kwoty, o której mowa w art. 12.

Artykuł 4

Kwalifikowalność

1. Do otrzymania finansowania kwalifikują się, w zakresie, w jakim ich programy przyczyniają się do realizacji celów niniejszego rozporządzenia, następujące podmioty:

- a) kraje i regiony partnerskie oraz ich instytucje;
- b) zdecentralizowane jednostki krajów partnerskich, takie jak gminy, prowincje, departamenty i regiony;
- c) wspólne podmioty powołane przez kraje i regiony partnerskie oraz Wspólnotę;
- d) organizacje międzynarodowe, w tym organizacje regionalne, organy, departamenty lub misje ONZ, międzynarodowe i regionalne instytucje finansowe oraz banki rozwoju;
- e) instytucje i organy Wspólnoty, lecz jedynie do celów wdrażania środków wspierających, o których mowa w art. 3 ust. 4;
- f) agencje UE;

- g) następujące jednostki i podmioty państw członkowskich, krajów i regionów partnerskich i wszelkich innych państw trzecich, które spełniają wymogi w zakresie dostępu do pomocy zewnętrznej Wspólnoty określone w rozporządzeniu (WE) nr 1905/2006, w zakresie, w jakim przyczyniają się one do realizacji celów niniejszego rozporządzenia:
- (i) podmioty państwowe lub parapaństwowe, władze lokalne i konsorcja lub reprezentujące je stowarzyszenia;
 - (ii) spółki, przedsiębiorstwa oraz inne prywatne organizacje i podmioty gospodarcze;
 - (iii) instytucje finansowe przyznające, wspierające i finansujące prywatne inwestycje w krajach i regionach partnerskich;
 - (iv) podmioty niepaństwowe działające w sposób niezależny i odpowiedzialny;
 - (v) osoby fizyczne.
2. Podczas przydzielania środków zachowuje się odpowiednią równowagę między podmiotami wymienionymi w ust. 1 lit. d) niniejszego artykułu a innymi kwalifikowalnymi podmiotami.

Artykuł 5

Formy finansowania

Finansowanie wspólnotowe może przyjąć następujące formy:

- a) projekty i programy;
 - b) wsparcie budżetowe, w szczególności sektorowe wsparcie budżetowe, jeżeli zarządzanie wydatkami publicznymi kraju partnerskiego jest wystarczająco przejrzyste, rzetelne i skuteczne i jeżeli zostały spełnione warunki otrzymania wsparcia budżetowego określone w stosownym geograficznym instrumencie finansowania;
 - c) wkłady na rzecz organizacji międzynarodowych lub regionalnych i funduszy międzynarodowych zarządzanych przez takie organizacje;
 - d) wkłady do funduszy krajowych ustanowionych przez kraje i regiony partnerskie w celu zachęcenia darczyńców do wspólnego finansowania, lub wkłady do funduszy ustanowionych przez jednego lub kilku darczyńców w celu wspólnej realizacji projektów;
 - e) współfinansowanie z podmiotami kwalifikującymi się do uzyskania finansowania, określonymi w art. 4;
- f) środki finansowe przekazywane na podstawie programów Komisji do dyspozycji Europejskiego Banku Inwestycyjnego lub innych pośredników finansowych w celu zapewnienia pożyczek (w szczególności na wsparcie inwestycji i rozwoju w sektorze prywatnym), kapitału podwyższonego ryzyka (w formie pożyczek podporządkowanych lub warunkowych) lub innych tymczasowych udziałów mniejszościowych w kapitale przedsiębiorstw, a także wkładów do funduszy gwarancyjnych zgodnie z art. 32 rozporządzenia (WE) nr 1905/2006 w stopniu, w jakim ryzyko finansowe ponoszone przez Wspólnotę ograniczone jest do tych środków.

Artykuł 6

Procedury finansowania i zarządzania

1. Środki finansowane na podstawie niniejszego rozporządzenia są wdrażane zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich⁽¹⁾, w stosownych przypadkach przy uwzględnieniu, że środki, jakie mają zostać przyjęte, dotyczą sytuacji kryzysowej.

2. W przypadku współfinansowania oraz w innych należycie uzasadnionych przypadkach Komisja może powierzyć zadania władzy publicznej — w szczególności te związane z wykonaniem budżetu — podmiotom, o których mowa w art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002.

3. W przypadku zarządzania zdecentralizowanego Komisja może podjąć decyzję o zastosowaniu procedur zamówień publicznych lub procedur przyznawania dotacji obowiązujących w kraju lub regionie partnerskim będącym beneficjentem po stwierdzeniu, że spełniają one stosowne kryteria rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002, pod warunkiem że spełnione są warunki określone w rozporządzeniu (WE) nr 1905/2006.

4. Pomoc wspólnotowa co do zasady nie jest wykorzystywana do opłacania podatków, ceł lub uiszczania opłat w krajach kwalifikujących się.

5. W odpowiednich procedurach udzielania zamówień mogą uczestniczyć wszystkie osoby fizyczne i prawne, które się do tego kwalifikują w ramach instrumentu rozwoju geograficznego dotyczącego kraju, w którym realizowane są dane działania, jak również wszystkie osoby fizyczne i prawne, które kwalifikują się zgodnie z zasadami danej międzynarodowej organizacji wdrażającej, przy czym zapewnia się równe traktowanie wszystkich donatorów pomocy. Takie same zasady dotyczą dostaw i materiałów. Eksperti mogą mieć dowolne obywatelstwo.

⁽¹⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

Artykuł 7

Zobowiązania budżetowe

Zobowiązania budżetowe podejmuje się na podstawie decyzji podjętych przez Komisję.

Artykuł 8

Ochrona interesów finansowych Wspólnoty

1. Wszelkie umowy finansowe zawierane w ramach wdrażania przepisów niniejszego rozporządzenia zawierają postanowienia zapewniające ochronę interesów finansowych Wspólnoty, w szczególności w odniesieniu do nieprawidłowości, nadużyć, korupcji i innych nielegalnych działań zgodnie z rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2988/95, rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96 i rozporządzeniem (WE) nr 1073/1999.

2. Umowy wyraźnie uprawniają Komisję i Trybunał Obrachunkowy do przeprowadzania kontroli, w tym kontroli dokumentów lub kontroli na miejscu, u wszystkich wykonawców lub podwykonawców, którzy otrzymali wspólnotowe środki finansowe. Wyraźnie upoważniają również Komisję do przeprowadzenia kontroli na miejscu i inspekcji zgodnie z rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96.

3. Wszystkie umowy służące realizacji pomocy zapewniają Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu wykonywanie uprawnień określonych w ust. 2 niniejszego artykułu podczas realizacji umów i po ich wykonaniu.

Artykuł 9

Widoczność Unii Europejskiej

Umowy zawarte na mocy niniejszego rozporządzenia zawierają postanowienia szczególne zapewniające, aby wkład Unii Europejskiej we wszystkie działania podejmowane na podstawie tych umów był odpowiednio widoczny.

Artykuł 10

Ocena

1. Komisja monitoruje i dokonuje przeglądu działań wdrażanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, w stosownych przypadkach posługując się niezależnymi ocenami zewnętrznymi, aby ustalić, czy cele zostały osiągnięte, co umożliwi jej opracowywanie zaleceń służących udoskonaleniu przyszłych działań w zakresie współpracy na rzecz rozwoju. Odpowiednio uwzględniane są wnioski Parlamentu Europejskiego lub Rady o przeprowadzenie niezależnych ocen zewnętrznych.

2. Komisja przekazuje sprawozdania z oceny Parlamentowi Europejskiemu oraz komitetowi, o którym mowa w art. 13, w celach informacyjnych. Państwa członkowskie mogą złożyć wniosek o poddaniu dyskusji poszczególnych ocen w ramach tego komitetu.

3. Komisja włącza wszystkie odnośne strony, w tym podmioty niepaństwowe i władze lokalne, w ocenę pomocy wspólnotowej przyznanej na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 11

Sprawozdawczość

Nie później niż dnia 31 grudnia 2012 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wdrażania środków obejmujące, w jak najszerszym zakresie, główne wyniki oraz wpływ pomocy udzielanej na podstawie niniejszego rozporządzenia. W grudniu 2009 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie pierwsze sprawozdanie śródkresowe w sprawie podjętych środków. Sprawozdania, o których mowa w niniejszym artykule, zwracają szczególną uwagę na wymogi Deklaracji paryskiej w sprawie skuteczności pomocy oraz planu działania z Akry.

Artykuł 12

Przepisy finansowe

Całkowita finansowa kwota referencyjna na wdrażanie niniejszego rozporządzenia w latach 2008–2010 wynosi 1 mld EUR.

Artykuł 13

Komitet

1. Komisja wspierana jest przez komitet ustanowiony na podstawie art. 35 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1905/2006.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

3. Okres przewidziany w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE ustala się na 10 dni roboczych dla środków przyjętych do dnia 30 kwietnia 2009 r. oraz 30 dni dla środków przyjętych później.

Artykuł 14

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie w dniu następującym po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 31 grudnia 2010 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, 16 grudnia 2008 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
H.-G. PÖTTERING
Przewodniczący

W imieniu Rady
B. LE MAIRE
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Orientacyjne kryteria wyboru krajów docelowych i przydziału zasobów finansowych:

- poziomy ubóstwa i rzeczywiste potrzeby ludności
- zmiany cen żywności oraz potencjalne konsekwencje społeczno-ekonomiczne:
 - zależność od przywozu żywności
 - podatność na zagrożenia społeczne i stabilność polityczna
 - makroekonomiczne skutki zmian cen żywności
- zdolność kraju do reagowania na wzrost cen żywności i podejmowania odpowiednich środków w tym zakresie
 - potencjał produkcji rolnej
 - odporność na wstrząsy w świecie zewnętrznym.

Orientacyjne przydziały finansowe dla poszczególnych krajów są oparte na kryteriach wyboru krajów docelowych i uwzględniają liczbę ludności kraju docelowego.

Uwzględnione zostaną także inne źródła finansowania dostępne dla kraju docelowego w perspektywie krótkoterminowej, pochodzące od darczyńców, w celu umożliwienia reagowania na zmiany cen żywności.
